

ప్రహర.

మూడంకముల నాట

గ్రంథము

గంగుల

నారాయణ రెడ్డి గారి

గ్రంథము.

రచితము

విజ్ఞాన శాస్త్రము

సంస్కారముచే

మొదటికూర్పు 500 పేజీలు.

నరసా గాపు పేట

యస్. కోటిరెడ్డి, అండ్ యస్. సకాలానా హేబు గార్

శ్రీకోటిశ్వర ముద్రాక్షర శాలమున,

మద్రాసు: బడినది.

1936.

ఓం.
శ్రీ
ప్ర హ్లా ద.

మూ డం క ము ల నా ట క ము

ఇయ్యనె
గం గు ల నా రా య న రై షి గా రి
నామ.

గుంటూరుజిల్లా పల్నాడుతాలూకా భక్తిజన భవ
సహాయముచే

మొదటికూర్పు 500 పుటలు.

సరి సా రా వు పే ట
యస్. కోటిరెడ్డి, అండ్ యస్. పూలూసా హేబుగార్
శ్రీకోటిశివర ముద్రాక్షర శాలయందు,
మిదిగొండపడసెడి.

1936.

విజ్ఞాపి.

చనువరులకు, ప్రహ్లాదచరిత మెరుగని వారలెవ్వరు? ఇది హరికథ రూపముగానో, నాటక పద్ధతిలోనో, లేక భజనపరుల కనుకూలముగానో, నాహృదయములో చిన్న తనమునందే వ్రాయవలయునని విత్తనము నాటకొనియెను. ఆవిత్తనము భగవంతుని కృపారసముచే వృద్ధిచుయ్యెను వృద్ధిచుయ్యి హరి కథలుచెప్పువారికి, నాటకములు పఠ్యించువారికి, భజన పరులకు, అనుకూలమవునట్లు యీ నాటకము నాచే వ్రాయించెను. ఆ భగవంతునికి సహస్రవిందనములు ప్రహ్లాదుడు తల్లి గర్భములోనుండి నారదునిచే అష్టాక్షరి మంత్రోరాజమును గ్రహించుట, శ్రీ సృసింహ రూపమున ఉక్కు స్తంభములో నుండి భగవంతుడు ద్భవిండుట, ఆరూపము బ్రహ్మాని దేవతలే చూచుటకు శక్తి జాలకూడుట, తండ్రి కుమారుడు వివాదములో నొకరి నొకరు తగ్గకూడుట, సుగుణ రాశియగు లీలావతి వడిన మనోవేదన ఇచ్చును తొందరవడి నారదునిచే తెలుసుకొనిన పరిజ్ఞానము హిరణ్యకశిపుని భటులు ప్రహ్లాదుని యినుప బలైలచే బంధించి సముద్రముగో బడవేయ హరినామస్మరణ జేయుచు లేచి నాట్యము సల్పుచు వచ్చిన మహాతిశయము యిటువంటి విశేషములీ నాటకమున యింకను

కెక్కు-గలవు. యీ పుస్తకము అచ్చుబడిన గాని ఆసంగతులన్ని
బాగాదెలియ వన్నట్లు బీదవాడయినను మా శిష్యుడు తుమ్మల
చెర్వు యెల్లమంద పల్నాడుతాలూక భక్తజనుల వలన కొంత
డబ్బు వసూలుచేసి తాను తనశక్తికొలది భరియించెను సర్వ
మయుడైన ఆ శ్రీమన్నారాయణమూర్తి యీభక్తుని అన్నివిధము
ల రక్షించుగాత పిపీలిక బ్రహ్మపర్యంతము సుఖముగా జూచుగాత.

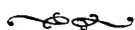
సంతగుడిపాడు
న|| రా|| తా||
ది 2-8-36.

}

గంగుల నారాయణ రెడ్డి.
గ్రంథకర్త.

నాంది.

(తండ్రి, కుమారుడు.)

చ॥ శ్రీతజన పాలకుండు బిర ♦ శిక్షయొనర్చును కూర మాననా
తతిని మహాత్ములంత ఘన ♦ తత్వవిబోధము జేయన్యాయమా
మితమవు భోజనంబు వితి ♦ మీరని నిద్రయు సమ్మతంబు నీ
వతి పని పాటలందు జయ ♦ మాశమ మెల్లడ గాంచి నప్పుడే
తండ్రి—ప్రహ్లాదుడు రాక్షస వంశమునందు జన్మించినను శమమే
అతనిని యెల్లడల కాపాడెను.

కుమా—ఈశ్వరగార మా ముత్యాల హాలులో ప్రజలు క్రిక్కిరిసి
యుండిరిదేల. అదియునుం గాక ప్రహ్లాద, ప్రహ్లాద, యను శబ్ద
ములు సందులేక వినవచ్చు చున్నవి.

తండ్రి—ఇంద్రుడు మొదలయిన వారు ప్రవేశించుటకు గాబోలు
యిచ్చట సింహాసనములు గూడ అమర్చబడి యున్నవి మృదంగ
శబ్దము వినవచ్చుచున్నది ప్రహ్లాదనాటకము ప్రదర్శించ బోవు
చున్నారు.

కుమా.—ఆ మహాభక్తుని నాటకము వ్రాసిన దెవరై యుండ
వచ్చును.

తండ్రి—శ్రీ ఆర్యమిత్ర మండలి సభాధ్యక్షుడు గంగుల నారాయణ
రెడ్డి.

కుమా—అలాగయిన నృసింహమూర్తి బుట్టి హిరణ్యకశిపుని జాపి
ప్రహ్లాద పట్టాభిషేకము వరకు కథయుండును.

తండ్రి—మన మీవేళ్లకి పాఠమాపి యిటికి బోయి తిరిగి మరల
వచ్చెదము.

(యిరువురు నిష్క్రమింతురు.)

ఈ నాటకమునకు పాత్రలు.

పురుషులు.

ప్రహ్లాదుడు క॥ నా॥

హిరణ్యకశిపుడు

త్రిమస్తకుడు } మంత్రులు

త్రిలోచనుడు

చండుడు } ద్వారపాలకులు.

ప్రచండుడు

యింద్రుడు

నెశ్వరుడు

యముడు

బృహస్పతి

నారదుడు

మార్కండుడు } వీరు గురువులు

సువర్ణముఖుడు

రజతాసురుడు ప్రహ్లాదుని

దంతవక్త్రుడు

రక్తనేత్రుడు పాఠకులు

తామ్రకేశుడు

గజబలుడు

శతబాహు } భటులు

మంత్రాలపెద్ద

రాముడు

తక్కిడిబిక్కిడి

ఉక్కిడిగాడు

పీరుదాసు

నృసింహమూర్తి

బ్రహ్మ.

స్త్రీలు.

లీలావతి.

శ్రీరస్తు.

శ్రీ

ప్రహ్లాద.

—

ప్రభుమాంకము.

ప్రభుమరంగము - ఆస్థానమండపము.

(ఇంద్రుడు, నైశ్వారముడు, యముడు ప్రవేశింతురు.)

ఇంద్రు—నైశ్వారరా! భగవత్స్వార్థనకు గణదేవతాది ముఖ్యులం
దరు వచ్చియున్నారా!

నైశ్వార—ఒక్కరయిన తరుగులేక రావలసిన వారు యీ వస్త్రుంది
వచ్చియున్నారు.

ఇందు— కీర్తన.

1. వందే శ్రీదేవదేవ । వందే నైకుంఠనాథ
వందే మముగన్నతండ్రి । వందే ॥ శ్రీ ॥
2. వందే ధీరాభిషేకయన । వందే నటపత్రశాయి
వందే మముగన్నతండ్రి వందే ॥ వందే శ్రీ ॥
3. వందే భవబంధ రహిత । వందే వనరుహనయన
వందే మముగన్నతండ్రి వందే ॥ వందే శ్రీ ॥
4. వందే హరినారాయణ । వందే వనారాయణ
వందే మముగన్నతండ్రి వందే ॥ వందే శ్రీ ॥

గీ॥ రాజ్యసుఖమునుగోరని ♦ పూజ్యుల
తత్వమెరుగని కవుల ♦ కవిత్వమేల
నందనులులేని గృహమున ♦ కందమేల
దివిజసోదర వరులార ♦ దివ్యులార.

నైశ్వానర, దండధర, నైఋతి, వరుణ, పవన, కుబేర, సుర,
యక్షరక్షో, విద్యాధర, గరుడ, గంధర్వ, కిన్నెర, కింపురుష,
సిద్ధసాధ్యులార గణదేవతలార వింటిరా!

నైశ్వా—ఇంద్రా! నీపద్యము నింకొక్కసారి నెలవిమ్ము.

ఇంద్ర—మరలా నాపద్యము చదువును.

యిప్పుడు మన స్వర్గరాజ్యమునకు కష్టము వచ్చునటుల తెలియు
చున్నది.

నైశ్వా—అదియేమి కారణమో తెలియబలుకుము ఇంద్రా!

ఇంద్ర—శ్రీమహావిష్ణు యజ్ఞ వరాహమయి దితి గర్భజనితుడౌ
హిరణ్యాక్షుని చంపినాడని వాని యగ్రజుండగు హిరణ్య కశి
పుషు మన విష్ణుపయి నైరమేత్తి నైకుంతంబునకుబోయి నచట
విష్ణుంగానక వీరదైత్య దానవులచే భూలోక, భువర్లోక, సువ
ర్లోక, మహర్లోక, జనలోక, తపోలోక, సత్యలోక, అతల, వితల
సుతల, రసాతల, మహాతల, తలాతల, పాతాళలోకంబు వెతకించె
నెందునవిష్ణుంగానక.

గీ॥ సాధుసజ్జనులొనరించు ♦ సంఘములను
ధేనువులుపెక్కులున్నట్టి ♦ దేశములను
దేవతా క్షేత్రములపుణ్య ♦ తీర్థములను
యాగభోగములందు శ్రీ ♦ హరినివెతకి.

విసుకుజెంది త్రిమస్తకతిలోచన, శకుని, శంబర, శతబాహు,
నముచి, హయగ్రీవ, పులోమ, విప్రచిత్త ప్రముఖులయిన పరి
ధాన ముత్రులకు రాజ్యము నొప్పగించి, విష్ణుని సాధించ వల
యునను కక్షతో మందరాచల ద్రోణికిజని యందు గాలిపెను
వ్రేలనేల నిలువబడి యూర్ధ్వ బాహుడయి విన్నజూచుచు
అంతరిందియముల నణచి బాహ్యేంద్రియంబులంబట్టి ప్రాణేం
ద్రియంబులనిల్పి కర్మేంద్రియముల చలనము గానీక విషయో
ద్రియంబుల జోలిజోక యేకచిత్తంబుతో నా బ్రహ్మగుగూర్చి
తపస్సు జేయుచూడె యిక మనము చేయవలసిన పనియెద్ది.

నైశా—ఈ సమయమున వాడి పట్టణమునకు వెళ్ళి రక్కసుల
నుక్కడగించి పట్టణమంతా ఘోరగొని రావడమె.

గీ॥ యితకంటెచుచేయు న ♦ దేమిలేదు
సంతసంబున జయమిక ♦ చింతలేల
మిదికార్యబుజూడకు ♦ మేలుగలదు
సాధుజనబాధ కుండిక ♦ సరగవినుము.

యము—అటులయిన,

ఉ॥ రెక్కలులేనిపక్షివలె ♦ రిక్తశరీరుని మాడ్కివాడు యే
దిక్కునులేకచిక్కు-మన ♦ దేవతలంత సుఖాతురెప్పుడే
చిక్కులురాకపోవు నిక ♦ శీఘ్రముపావకు నుత్తరమ్ముమా
చక్క-గ నుండెలెండుపురి చాటుడివార్త ప్రయాణమిప్పుడే

ఇంద్రు— కీర్తన.

దండధరానిపుజెప్పు ధర్మా । తగియున్నది మనకింకను తర
లించుము నైనయము ॥ దండ ॥

య—ఇంద్రా! నీకుసందేహమేల । యింది రేశుడయినమెచ్చు
యికనుజెప్పనేల ॥ ఇంద్రా ॥

ఇ—బలముగనుట కట్లునిన్ను । బల్కితి వారిబలము గనుటకున్
వైశ్వానరుబంపుము ॥ దండ ॥

య—లెమ్ములెమ్ము ప్రియాణమ్ముగమ్ము । సమ్మతించి ధనం
జయుడు సాగిపోవుచుండెనడుగొ ॥ ఇంద్రా ॥

ఇ—మాతలీ ఐరావతంబు నాయత్త పరుపుము. ఆచార్యా! ఆజ్ఞ
దయచేయుము.

బృహ—చిరంజీవి చిరంజీవి శుభం శుభం.

యింద్రు—

కీర్తన.

జయజయజయలక్ష్మీ । జయజయజయలక్ష్మీ
జయముమాకిన్వవమ్మా । జయజయమునీకు ॥ జయ ॥

1. సీత్రాణనాథుని । నిజముగనమ్మితిమి
మాప్రాణములు నిల్పవే । మముగన్నతల్లి ॥ జయ ॥

2. యీబిడ్డలందరు । నీ బిడ్డలనుకొని
రాబడ్డరణముదు । రక్షింపుమమ్ము । జయ ॥

3. నారాయణ రెడ్డి । నమ్మనినుతల్లివని
పారాయణజేయ । పలుకవేముందు ॥ జయ ॥

(యెవరి నాహనములతో వారు అందరు (నిష్క్రమింతురు)

2 కంగము - నవలాపురి కోటసింహద్వారము.

(వైశ్వానరుడు ప్రవేశించి బో నచటనుండు)

చండప్రచండులు—ఎవరునీవు.

నైశ్యా—నేను పావకుడను.

చండ—యేమిపని.

నైశ్యా—ఇంద్రాదిదేవతలు, దండధరుడు, వాయుదేవుడు, నేను యింకా మొదలయిన దిక్పతులు మీపట్టణముపై యుద్ధమునకు వచ్చితిమి.

చండ—(లోనికి) అయ్యా! త్రిమస్తకా, త్రిలోచనా, శకుని, శంబరా సురులార! యిమ్మీడు, దండధరుడు, అగ్నిదేవుడు నాయుదేవుడు యింకా మొదలయినదేవతలు మన పట్టణముపై దండెత్తియున్నారు.

ప్రచండ—చతురంగ బలసమేతుడయి ఇంద్రుడు మన కోటముట్టడించి సింహద్వార కవాటముల భేదించి లోపలికి రా ప్రయత్నించుచున్నారు ఆలస్యము లేదు.

త్రిమ—త్రిలోచనా! శకుని శంబరా సురులార! మనము చేయవలసిన కార్యమేమి.

త్రిలో—రాజులేని కయ్యమా, యింక మనకార్య మేమని యడుగవలసిన పనియేమి వెళ్ళవలసినదే.

త్రిమ— కీర్తన.

సరేసరే యిదిసమయము గాదనుకొండి

మరేమరే మాటలాడక । ఒరేఒరే పోదములెండి॥ సరే॥

1. ఖద్యోతుండు ఖద్యోతంబా! గరుత్మంతుడు యూరబిచ్చకపు గజేంద్రంబుయిక దోమయవునుమరి । కాని సమయమున అడవిసింహము యూరసింహమవు॥ సరే॥
2. నారాయణదేవుని నమ్మిన వారేవారే! కారణమేమొ తెలి

యదిష్టమిదం రాతే రాతే । ప్రాణములుండిన వరలును
 సుఖములు సరే ॥ (అని అందగు నిష్క్రమింతుడు)
 (ఇందు)డు, యముడు ప్రవేశము వీరిలోపై శ్వాసరుడు కలసుకొనును)
 ఇంద్రుడు—దండధరాదిముఖ్యులారా! దైత్యుల శ్రేభకేసరులార.

కీర్తన.

ఘోరగొనుడిపట్టణమంత । యేరియెదురుమనకులేడు । ఘోర ॥
 నారకేశ ఫలములను నారింజ పండులను । ఆరగించి యున్న
 వరకు ॥ ఘోర ॥

1. రాజనగరులన్నియును । రయమున బడిగొట్టి అందు
 తేజసులకు రత్నముల । తెక్కరమయిన వస్తువుల ॥ ఘోర ॥
2. మంటపముల బగులగొట్టి । మింటికొనుచున్న కోట
 గుంటిబెట్టి త్రొవ్వి త్రొవ్వి । గెంటిపడిదోయుడి ॥ ఘోర ॥
3. గోపురములు అట్టళ్లు చావిళ్లు ముంగిళ్లు
 మాపుజేసి రండిరండి । మైదానమవునట్లు ॥ ఘోర ॥
4. చలువతీగ మల్లెతీగ । సన్నజాజులు పూలగుత్తులు
 కలువరేకులు ద్రాక్షతీగలు । ఖండించి ఖండించి ॥ ఘోర ॥
5. గంగుల నారాయణాఖ్యుని । గాంచిబోవుచున్న హరిని
 భంగమేమిలేక హృదయ । రంగమందునిల్పినిల్పి ॥ ఘోర ॥

వైశ్వా—యింద్రా! వచ్చినపని దీరినది.

యింద్రుడు—లీలావతిని చెరబట్టితిరా.

యము—యిదిగో. (అని లీలావతిని జూపును.)

యింద్రుడు—యిదివలన మనము బయలుదేరిన వేళ మంచిది. భగ
 వంతుని నమ్మినవారికి తరుగా? లేదు లేదు.

వైశ్యానరా! ప్రియాభేరి వేయుచుము.
వైశ్య—చిత్తము. (అని భేరి వేయుచును)
(అందరు అచటనుండి వెడలుచును)

లీలా—హా! యీశ్వరా, జగదీశ్వరా యేమి సీమాయ మాయగా
కేమి మహావేదాంత తత్వవేత్తలే సీమాయ గసలేక ఉత్తదనిరి
జగత్తురు ఉత్తదనకేమి యెంతవిచారించిన అంతుబట్టినా యీ
సృష్టిచిత్రము. చిత్రముగాకేమి తెలియనప్పడుమృత్యుసుఖంబులు
సమమే. నిజమునిజమునిజముగాకేమి నావిషయమేనాకనుభవము.

గీ॥ భోగభాగ్యము ల్వచ్చుట ♦ సోపుటేరి
కరుక నారికేళజలము ♦ సరణివచ్చు
బాయునే న్గునిన్న వెలగ ♦ పండులోని
గుజ్జమాడ్కి శాశ్వతమేది ♦ ముజ్జగముల.

యింద్రా! నను చెరబట్టిన లాభమేమి పాపమా పాపాత్ములు
నీలోకమునకే అన్తులుగారు. నీవు పాపంబును గట్టుకొనెదవా
కట్టుకొనవు అన్నయ్యా దేవేంద్రా మఱవి.

కీర్తన.

దీనురాల నే దీనురాలా

1. దీనులభ్రాతృకీర్తి దేవతచక్రవర్తి దేవతచక్రవర్తి దినకరతేజ
స్పూర్తి ॥ దీను ॥
2. గర్భిణీస్త్రీనినేను కంప మెత్తెనుమేను కంప మెత్తెనుమేను
చంపుము నీచేతితోను ॥ దీను ॥
3. నారాయణస్వామి న్యాయమనుచును సుమి న్యాయమనుచు
సుమి ననువిడచిపెట్టుమి ॥ దీనురాల ॥

సీ॥ పరకాంతలనుబట్టి ♦ బాధించువారికి
 యేలోకమోసీవు ♦ యెరుగుదయ్య
 శరణన్నవిడువక ♦ చంపినపాపాత్ము
 లెచటనుందురొ సీవు ♦ యెరుగుదయ్య
 భూణహత్యలొనర్ప ♦ బూన్ముకిరాతకుల్
 యెట్లాటమునుసీవు ♦ యెరుగుదయ్య
 దిక్కులేకనుయున్న ♦ దీనుల చరబట్టు
 టేమిన్యాయమొ సీవు ♦ యెరుగుదయ్య
 గీ॥ ఎరిగియిట్టుల జేయుట ♦ లేటికయ్య
 ఆడుదానను నిన్నేమి ♦ నాడితయ్య
 పతియైదైవంబుగాగొల్చి ♦ బ్రతుకుదయ్య
 నేరమేమియెరుగ నమ ♦ స్కారమయ్య.
 శ్రీ మద్రమారమణగోవిందో హరిః.

నార—

కీర్తన.

- హరిగోవిందం భజరేభజరే । గిరిగోవిందం భజరే భజరే
 కరిరాడ్వరదం భజరేభజరే । గిరిరాడ్వరదంభజరేభజరే॥హ॥
1. బంగారుచేలం భజరేభజరే । పక్షివాహనం భజరేభజరే
 మంగళదాయకంభజరేభజరే॥మానసనేత్రంభజరేభజరే॥హ॥
  2. పురహరవిచిత్రం భజరేభజరే । పుండరికాక్షం భజరేభజరే
 వరనారాయణంభజరేభజరే॥వారిజనాభంభజరేభజరే॥హ॥

(ప్రవేశించి)

గీ॥ సత్య లోకము నుండి నే ♦ సమము గాను
 వచ్చుచుంటిని కైలాస ♦ వరదు కడకు

విష్ణుపురముకు వేంచేసి ♦ వెళ్ల వలెను
మరల బ్రహ్మ పత్తన మింక ♦ మాట లోను

యై, య, ఇంద్రు, —నారద మానీంద్రా! నమస్కారము.

నార—శుభం, శుభం.

లీలా—స్వామీ! సాష్టాంగ నమస్కారము “సాధూనాం పుణ్య
దర్శనం” దయయుంచుము.

నార—అమ్మా! చిరంచీవి, చిరంజీవి.

ఇంద్రా! లీలావతిని చరబట్టిన కారణ మేమి?

ఇంద్రు—నారదా! వినుము దురహంకారి లోకదోహి హరిశ్చతుర్వు
మహాబలుడు అయిన హిరణ్యకశిపుని, వీర్యమే నీ యమ కుక్షి
సత్యంత సమృద్ధిగొందెడిది అటువంటి కఠినుని వీర్యముచే నపు
శిశువు మహాపాపాత్ముడౌను గాన ప్రసూతి యయ్యె వరకు
నీమె నిక్కడేయుంచి ఆ పుట్టిన శిశువును నా వజ్రాయుధముచే
ఖండించి లీలావతిని విడిపించెద.

నార—ఓహూ! యింద్రా! యీమెగర్భంబున మగశిశువే యు
ద్భవించునుగాని, నీవు చెప్పినటుల పాపాత్ముడౌగాడు.

ఆ! గరుడగమనుకథలు ♦ కాంక్షతోవినచుండు

ఆర్యసేవజేయు ♦ నాత్మభక్తి

తల్లులనుచు నితర ♦ తరుణులగుచుండు

పరమభాగవతుడు ♦ సురవిహితుడు.

యింద్రు—సత్యమా నారద.

నార—సత్యము సత్యము సత్యము.

యింద్రు—త్రిలోకసంచారివి, దేవమానివి, నీకు తెలియనిసంగతులు
మాకు తెలియునా!

గీ॥ పాపపుణ్యాంబులును గాంచి ♦ పలుకు వాడ
 పరమ చారిత్రమునుగల్గి ♦ ప్రబలు వాడ
 వీవుయిష్టమెద్దియో చూడు ♦ మీరవు మీర
 మేముజెప్పము తిరుగిక ♦ మేలుగాను.

నార—నా యిష్టము. ఆమె నామె భర్తకు నొప్పగించుటయే.
 యింద్రు—మంచిది మంచిది.

లీలా—అయ్యలారా ! అందరువినుడు.

గీ॥ సాధువుల దర్శనమున శ్రీ ♦ సౌఖ్యపడవి
 యనుచు తెలిసినవారను ♦ కొనుచు నుండ
 వింటి యిపుడుగంటి భువిని ♦ విన్నవారు
 సుజన సాంగత్యమొనరిచి ♦ సుఖమువడుడు.

(అందరు నిష్క్రమింతురు)

3వ రంగము - వనభూమి.

(లీలావతి, నారదుడు నడచుచు ప్రవేశింతురు)

లీలా—తాతగారు తత్వమొకటి చదువుడు. వింటే తత్వమే వినవలె
 కంటే పరమాత్మనే గనవలె తింటే తీపేతినవలెనని మీ బోటి
 వారు జెప్పవింటిని.

నార—అమ్మా! నాకు దగ్గరగావస్తుండుము. ఆలాగే చదివెదను.
 తత్వము.

ప్రాణేపుడు బోతుందొ తెలియదు । నీవుపాడాశలో బడి
 పరమాత్మగనలేవు మనసా॥ ప్రాణే॥

1. సంసారం మహా సారమంచు । సాగినాగిపోతావుమంచు
 నీదుంపదెంచు నాదుంపదెంచు మనసా ॥ ప్రాణే ॥

2. అతుకులబొంతాని యెరుగక | ఆనందమిదియాని వదలక

బ్రహ్మానందమిదియని నదలక | చేవదలక ఛీవదలక మనసా! ప్రా||

లీలా—తాతగారు నాకేమి అర్థముగాలేదు. నీ మంపచెంచు నా
మంపచెంచు అంటే యేమొ చేవదలక ఛీవదలక అంటేయేమొ
స్వామీ సెలవిచ్చు.

నార—అమ్మా ఆలాగయితే ఆకనుపడు వటవృక్షచ్ఛాయకు వెళ్ళి
కూర్చొని విశ్రాంతిగాచెప్పెదను. అచటనే మనఆశ్రమముకూడా
కలదు. (అని ముందగు పోవుమరు కూర్చుండురు)

అమ్మా! సావధానచిత్తుబుతో వినుము. నీ మంపచెంచు నా
మంపచెంచు అనగా నీ, నా భేదముల త్రుంచుమని అర్థము. చే,
వదలక ఛీ వదలక అనిన బ్రతికినన్నాళ్లు దానధర్మములు చేయ
క ఛీ చెడ్డనువదలక మనసా ప్రాణెపుడో బోతుంది జాగ్రత
యని యర్థము.

చరణం— నారాయణ రెడ్డినినేలు | నారాయణ యాయనవె

మేలుకో మేలుకో మేలు మనసా! ప్రాణె|

అమ్మా, ఓం నమో నారాయణాయ అని అనుము జన్మకుమేలు
గలుగు.

లీలా—ఓం నమోనారాయణాయ ఓం నారాయణాయ ఓంనమో
నారాయణాయ.

నార—అమ్మా, యిది పరమరహస్యము నిత్యముమరువకుము.

శ్లో|| గురుపాదోదకం పీత్వా | గురోరు చ్ఛిష్టో భోజనం

గురుమూర్తే సదాధ్యానం | గురుమంత్రం సదాజపేత్.

అని పెద్దలు జెప్పుచున్నారు. (లీలావతి నిదించును.)

(గర్భములోనున్న శిశువు అనగా) :

ప్రహ్లా—చిత్తము, చిత్తము.

నార—అమ్మా! నీభర్త బ్రహ్మచే వరముల బడసి వచ్చునమయ
మాయె యిక యింటికి వెళ్లుదము రమ్ము. (తెరబడును.)

4వ రంగము - నవలాపురి కోట సింహద్వారము.

(చండప్రచండులు లేచి నిలువబడి యున్నారు.)

నార—అమ్మా, నేనిక పోయినచ్చెదను అదిగో మీ కోటసింహ
ద్వారము. వారే చండప్రచండులు.

లీలా—చిత్తము.

నార— కీర్తన.

ఆనంద మానందము! బ్రహ్మానంద మానందమానందము

శ్రీ భగవన్నామ మానంద మానందము

1. కైలాసవాసుని కన్నులజూచుట | ఆనంద మానందము|| బ్ర||

2. వారిజనేతుని కోరిభజించిన | యానందమానందము|| బ్ర||

3. సజ్జనసాంగత్యం ముజ్జగములబలె | ఆనందమానందము|| బ్ర||

4. నారాయణవరదునినమ్మినభక్తుల | యానందమానందము|| బ్ర||

చ-ప్రహ్లా, హా! యీ దినము సుదినము రాజుగారు బ్రహ్మచే వర
ముల బడసి యిప్పుడే దయచేసితిరి. మీరు యిప్పుడే దయచేసి
తిరి. అమ్మా! లోనికేగుదమురమ్ము.

(మువ్వరు నిష్క్రమింతురు)

శ్రీరస్తు.
శ్రీ
ప్ర హ్లా ద .

త్రీ యాంకము . .

(కొలుపుకూటము.)

హిర—త్రిమస్తకా, త్రిలోచనా!

గీ॥ లోకముల నన్నిటా జూడ ♦ నాకు యెవరు
లేరు యెవరు జయించితి ♦ సూరి జనులు
పాకశాసనాది సురలు ♦ వారి వారి
పనులు చక్కజేతురరాజ్య ♦ మునకు శుభమె.

ఇగ్రుడు, వలయునపుడు వర్షించుచున్నాడా! అగ్ని, చెప్పి
నట్లు వినుచున్నాడా! పవనుడు, మన పట్టణమంత కనవును బాగు
గా నూడ్చుచున్నాడా, అప్పురసాహులు సమయమునకు వచ్చి
నాబ్రహ్మ సలుపుచున్నారా! గరుడగంధర్వ కిన్నెర కింపురమా
దులు సంగీత సాహిత్య వాద్యములందు రసములను జూపుచు
న్నారా! స్వారాజ్యలక్ష్మి నకుంతితయై యున్నదా.

త్రిమ.—మహారాజశ్రీ హిరణ్యకశిప మహారాజా! మీరిప్పుడు సెల
విచ్చిననాటిలో లోటమియులేదు. కాని, నొక విషయము మా
త్రము సంశయము.

హిర.—త్రిమస్తకా! నాముందరనా, కానీలు, గీసీలు. యింటియందు
వెలుపలను, కింద, పయిన, ప్రొద్దుగ్రుంకునపుడు, ప్రొద్దుబాడు

చుకపుడు, రాతింబనళ్ళ సకల శస్త్రాస్త్రముల భూరి గాఢా, రక్షో మృగవ్యాళా దిత్యసరులవలన తీరముల్తులచే నిక దేనిచే, నయిన మృత్యువు లేని జీవనము బ్రహ్మచే వడసితిని. ఆ సంశయ మెద్దియో చెప్పము.

త్రిమ—మన అబ్బాయి ప్రహేళికుడు డహ్నిశము అన్న పానాదుల గూడనదలి మనకు పరమశత్రువయిన శ్రీహరి నామస్మరణము మరునక చేయుచుండ నట తల్లి యెంత బుజ్జగించి చెప్పినను మానడట.

హిర — (ఆశ్చర్యముతో)

గీ॥ హరినిదలచెన నిజమాను ♦ రారిసుతుడు
పిలుపుడాచార్యులను నేల ♦ ప్రియముతోడ
చదువుచదువని వాడిల ♦ సరసుడగునె
ముదముమీరగ చదివిప ♦ ముద్దు పట్టి
నిపుడెరప్పించు డిటకును ♦ నిరవు మీర
పగతుడాహరి మనకని ♦ బయలుపరతు

త్రిమ—చిత్తము. చిత్తము ఆలాగే.

హిర—మనకు గురువయిన శుక్రాచార్యుని గూడ తొందరగ రప్పిపుడు.

త్రిమ—అయ్యా! ఆలాగే. (అని నిమ్మిమించుచు)

(ప్రహేళికుడు ప్రవేశించి తండ్రియొద్ద నిలువబడి యుండును.)

చండు—ఒరే, సోదరా! మనరాజుగారి కుమారుడయిన ప్రహేళికుని పాఠశాలకీ వేళ బంపునట కావలసినంత పప్పున్నము.

మార్కు—ధోవతుల చాపో.

చంప—అదియు.

మార్కు—ఉత్తరిమ్యూలో.

చంప—అవి లేకుండనా?

మార్కు—అట్లాగయితే పద పోవుదము బాగా ఉంచు ఉంచు
యున్నది.

చంప—ఒరే నేతిగిన్నె మరచితివా?

మార్కు—అదిమరచితే యింకా యేమున్నది కొంప మునిగినట్లే
పెరుగులోకిగూడా మరునలేదు పదపద.

4 హిర—త్రిమస్తకా! ఆచార్యులు వచ్చితిరా!

త్రిమ—ఆచార్యకుమారులు చండప్రచండతేజలయిన చండామూ
ర్కులు వచ్చితిరి.

హిర—కుమతి బృందారణ్య కుతాదులార గురు కుమారు లార
నమస్కారము.

చ-మా-ఆయురా రోగ్యైశ్వర్య పుత్ర మిత్ర కళత్రాది వృద్ధిరస్తు
శుభమస్తు.

హిర—చండామార్కులార వినుడు.

ఉ॥ బాలురతోడనాడుచురు ♦ పల్కడుయెంతయు చిల్వనన్నము
గోలడు వేళ్లకు హరిని ♦ గూరిచి స్తోత్రము జేయుమీరునే
కాలమునూకునార్యులును ♦ కార్యమువిద్యయు నంత జెప్పి యీ
బాలుని నీతికోవిదుగ ♦ పదుషశాలిగ జేసిబ్రోవరే.

చంప—రాజాధిరాజా! మనవి,

గీ॥ బూటకములేల యితనికి ♦ మాటలోన

విద్యలున్నవరకు జెప్పి । పేరుబోక

నీతికోవిదుగాజేసి ♦ భూతలమున

గాంచెదముమీవలన భ్యాతి ♦ కనకరాజ॥

మహాప్రభో సెలవొసంగుము.

హిర—చిత్తము. ఆలాగే ?

చ-మా— కీర్తన

ప్రహ్లాద రావయ్య పాఠశాలకేగ । ఆహ్లాదముకొవిడక
ఆటలకునుబోక॥ ప్రహ్లాద॥

1. రాక్షసవంశమునకు రాజువై పుట్టితివి । రాజాధిరాజ
మహారాజాధిరాజా॥ ప్రహ్లాద॥

2. మీతండ్రి సురా సురులకు । మేటి రాజునాశు
నూతండ్రికృపవలన । మంచిదినినమున॥ ప్రహ్లాద॥

3. నారాయణరెడ్డి । నమ్మినహరివలన
చేరపుసంపదలు । జేజేలకయిన॥ ప్రహ్లాద॥

చండు—నెయ్యిగిన్నె దొణుకుచున్నదేమొబాగిత.

మార్కు—అన్నయ్యా, అది తొణకనిస్తాను? కాకుంటే యీ పొట్ట
లోనయిన బోస్తానుగాని.

చండు—అట్లా పుచ్చుకోబోయి అంతా పుచ్చుకుంఛావయేమి ?
చచ్చేవు నెధివి.

మార్కు—మనపెద్దచెరువులో నీళ్లు చాలా ఉంఛూఉంఛూఉన్నవి
చావను.

చండు—ప్రహ్లాదా! పాఠశాలకు తొందరగా నడువుము లగ్నము
మించిపోతుంది. (అందరు నిష్క్రమింతురు.)

2వ రంగము — పాఠశాల.

(చండామార్కులు ప్రహ్లాదుడు ప్రవేశము)

(సువర్ణముఖుడు నేల కా గుణితము బట్టి చదువుచుండును
తతిమ్మా పిల్ల లదే ప్రకారము పెట్టి చదువుచుండురు)

చండ—ఒరే! సువర్ణముఖా! రజితాసుర, దంతవక్త్ర, రక్తనేత్ర,
తామ్రకేశ, ప్రహ్లాదునకు అక్షరభ్యాసము సేయ బోవు
చున్నారము మీరు యావన్మంది యేవిధమైన చప్పుడు లే
కుండా కూర్చొన వలయును.

రజి.—మరే పంతులుగారు నిన్న నేమరే దంతవక్త్రుడే నాబలపము
చూచి యిస్తానని తీసుకొని యివ్వలేదండి.

చండు—యేమిరా దంతవక్త్ర నిజమేనా?

దంత.—కాదండి ఆయరకి నాబలపముయితేను నేనుతీసుకున్నానండి.

రక్త.—పంతులుగారో. మరే తామ్రకేశుడే నాచోటులొనే అల్లా
వేళ గూర్చున్నాడండి.

మార్కు.—యేవేళరా.

రక్త.—మానాండ్లు తగాడుకున్న నాడండి.

మార్కు.—ఛీ, వెధవి కూర్చోపా.

రక్త.—తామ్రకేశుని యెప్పుడు నాచోట్లా యిక కూర్చో వద్దని
మీరన్న జెప్పండి.

చండు—సరే పోయి కూర్చుండుము. ప్రహ్లాదా పద్మాసన మేసి
కూర్చుచుము.

ప్రహ్లా—(ఆలాగే కూర్చుండును)

చండు—యిదిగో పలక బాగా బట్టుకొనుము. (అని ప్రహ్లాదునకు)

పలక నిచ్చును) శ్రీ ఒ న మః శి వా యః సి ధం న మః.

ప్రహ్లా—సరస్వతి. ఓనారాయణాయః సిధంనమః.

చండు—మరలా నాలాగే.

ప్రహ్లా—(మరలా నాలాగే.)

చండు—(తనలో) మూడక్షరములు మాత్రము తేడాగా బలుకుచున్నాడు. రేపటికి తగినవి కూడ పలుకునటల జేసెదను. (ప్రకాశముగా) ఒకసారి ఓనమాలు దిద్దుము ప్రహ్లాద.

ప్రహ్లా—పంతులుగారు, ఓనమాలుచూడండి వ్రాసుకొనివచ్చినారు.

చండు—(తనలో) చిత్రముగానున్నది. ఒక్కసారి దిద్దుకొని ఓనమాలు తప్పులుబోకుండ వ్రాసినాడు. ఔను చిత్రమే మున్నది రాజకుమారుడు. (ప్రకాశముగా) ప్రహ్లాదా! తప్పులు లేవు పలక గట్టించుము అది దిద్దబెట్టెదను.

ప్రహ్లా—అలాగే. (అని కట్టించి పలకనిచ్చును.)

చండు—సునర్ణముఖా. తతిమ్మావారంత పలకలుగట్టించి తీసుకొని రండు పద్యముల వ్రాయవలయును.

(పలకల నందరు తీసుకొనివచ్చి పంతులకు నిచ్చెదరు)

చండు—బడి రేపుశనివారము సెలవు అందరు యిండ్లకు వెళ్లుడి పలకలు జాగ్రత పద్యముల బాగుగా చదువుడి.

(బాలులందరు తెర తిరిగి మరలా వస్తురు)

చండు—రజతాసుర పద్యముల నొప్పజెప్పుడు వరుసగ.

(రజతాసురుడు)

ఉ॥ రెక్కలురావుపిల్లలకు • రేపటినుండియు మేతగాన మిం
బొక్కెడు గూటిలో నెగసి • పోవగ నేరవు మున్నుతల్లి యీ

దిక్కుననుండివచ్చునని ♦ త్రిప్పనిచూడుకొల నిక్కినిక్కి న
ల్దిక్కులజూచుచున్నవతి ♦ దీనత నెల్లు భరితునక్కటా.

(తామ్రకేశుడు)

కం॥ పరులెవ్వరు దామెవ్వరు

పరికింపంగ నేకమగుట ♦ భావింపరు త

త్పరమజ్ఞానము లేమిని

బరులును నేననుచునోచు ♦ ప్రాణులకెల్ల.

(దంతవక్త్రుడు)

ఆ॥ ధనమువీధివడిన దైవవశముననుండు ♦ బోవుమూలనున్న బోవువేళ
నడవిరక్ష లేని యబలుండువర్ధిలు ♦ రక్షితుండుమందిరమునజచ్చు.

(రక్తనేత్రుడు)

చ॥ వలనధికంబుగాగల్గి ♦ వైద్యులుశాస్త్రము లభ్యసించి మం
దుల నొడగూర్చునేర్చి తను ♦ దోషములారయు బుద్ధిగల్గి యా
ర్తులకు చికిత్సజేసెదరు ♦ రోగమివాయ మిలేదె వారు రో
గులగుట గానమెట్లు ♦ ప్రతికూలవిధి నరు నేర్పుద్రోచునే.

(ప్రహ్లాదుడు)

కం॥ గూఢార్థము ఘనమెరుగును

మూఢాత్ముడేమియెరుగు ♦ మొనసినవేళ్ళ

గాఢాలింగన సౌఖ్యము

పౌఢాలింగన యెరుగుగాని ♦ బాలేమెరుగు.

చండు—సువర్ణముఖా యిత ఆలస్యమేలజేసితివి.

సున—ప్రొద్దుబాడువక ముందేలేచి

గీ॥ తత్వవేత్తలు మరికొంత ♦ దగిలిభువిని

బోధజేయుచునుందురు ♦ బుద్ధివదలి

స్త్రీ ధనంబుల కైంకర్య ♦ సిద్ధికొరకు
వారిగొలచిన సుఖమేమి ♦ వలదువలదు.

అని మీరు వ్రాసిపెట్టినపద్యము చదువుకుంటున్నానండి బలి పురమునుండి మాబావగారు నిన్నవచ్చి యీవేళ ముఖముకడు క్కుంటున్నాడండి కడుక్కుంటు, యీపద్యమును నేను చదువ విన్నాడండి విని మరలా చదువమన్నాడండి చదివేవరకు బాగా వున్నది అటుయిటు రెండర్థములకు సరిపోయిన దన్నాడండి అనే వరకు యేమిటా రెండర్థములని విచారణతో మెల్లగావచ్చానండి చండు—సరే చదివినానికి వెళ్లండి. (అందరు నిష్క్రమింతురు)

కివ రంగము - రాజనగరు.

హిర—త్రిమస్తకా, త్రిలోచనా! అబ్బాయి సాతశాలకు బోబట్టి కొంతకాలమరిగెను. విద్యాభ్యాస మెంతవరకయినదో చూడ వలె గురుకుమారులకు తెలియజేయుడు.

త్రిమ—త్రిలో—చిత్తము, చిత్తము.

(చండామార్కులు ప్రహ్లాదుడు ప్రవేశింతురు)

హిర—ప్రహ్లాదా! నాన్న యిటురమ్ము నాతోడలభయి కూర్చుండుము. (తోడలపై కూర్చో బెట్టుకొనును. చుంచుచువ్వి చెక్కిలి ముద్దుగొనుచు.)

ఆ॥ ఆర్యులేమి జెప్పిరి ♦ హరిని మరచితివ

చదువుశాస్త్రములను ♦ చక్కగాను

మరుగుపరచకయ్య ♦ పరమసంతోషము

తనయులపలుకు లిక ♦ జనకులకును.

ప్రహ్లా—తండీ! అంతకన్నానా? వినుము. (అనిలేచి)

గీ॥ కలశరీరధాసు లిలవై ♦ కాంక్షవిడచి
వాదభేదంబులును మాని ♦ సాధుబుద్ధి
ఆదివిష్ణువు యీ జగంబంత ♦ యనుచు.
మున్నుగనుటయెమంచిది ♦ కన్నతండ్రి.

హిర—నాయనా, ప్రహ్లాదా! యెవరుచెప్పిరిబుద్ధినీకు గురువులా,
యితరులా.

చండు—ప్రహ్లాదా! ఎంతజెప్పినా, నాబుద్ధిమానకపోతివేబుద్ధిలేదా.

ప్రహ్లా—బుద్ధిలేకేమి.

గీ॥ సూర్యకాంతికి తదితర ♦ శోభలెల్ల
మాయుచటుల శ్రీహరినామ ♦ మహిమవలన
తదితర నుహిమలెల్లను ♦ తగ్గుచుండు
భూరిగుణులార మరతురే ♦ భోగిశయను.

చండు—రాజా సామదానముల జూచితిమి. ఇక మిగిలిన భేద
దండోపాయంబుల నీతని దండించి పండితునిగా జేసుకొని కొద్ది
కాలమునకే తీసుకొనివచ్చెదము దయయుంచుము ప్రహ్లాదా! పద.

చండామార్కులు— కీర్తన.

ఇంతమదము బట్టినావుగా । సుంతభయములేక కాసింతభ
యములేక॥ యిత॥

పిచ్చిపిచ్చి మాటలన్నియు । వచ్చివాగుచుంటివా హెచ్చ
దేల బెత్తమిదుగో ॥ యిత॥

తిమ—రాజా! భోజనసమయ మాయలెండు. లోనికేగుదము. అది
యునుంగాక, కొందరుదేశాధీశులు కానుకలుదెచ్చి నీకోసరము
కనిపెట్టుకొని యున్నారు. గడియారము పదివేసి అరవేయబోవు
చున్నది.

త్రిలో—అనుగో, ఆ అరగూడా వేసినదిలెండు సోదము.

(అందరు నిష్క్రమింతురు)

4వ రంగము - పాఠశాల.

(చండుడు ప్రహ్లాదుడు తతిమ్మాబడిపిల్లలు ప్రవేశము.)

చండు—ప్రహ్లాదా! నే స్నానముచకు వెళ్లుచున్నాను. భోం చేసి
నచ్చుపర్యంతము బాలురకు నెవరిపాఠముల నాదిని చదువమని
చెప్పి నీవ్రకామపాఠమును చదువుము.

(అని నిష్క్రమించును)

ప్రహ్లా—మీచదువు పాఠముల నచ్చట గట్టిపెట్టి;

గీ! బాలులార రండుమంతా ♦ బడికివచ్చు

బాలులందరుయన్నారె ♦ పక్షపాత

కుడు వినదగు పల్కుగురుడు ♦ నుడువడెప్పుడు

నేనుజెప్పెద వినుడు మీ ♦ నేర్పులెసగ.

ప్రప్రథమమున సకల భువన నభోంతరాశంబులును నిక నేమి
యులేక శూన్యమయియుండె. నాసూన్యమున కావరించి కటికిచీకటి
కాపురముగానుండె. నా కటికిచీకటి కావల పెంజీకటి పేరంబ్రము
జేయుమాడ నా పెంజీకటి పయిభాగమున పరంజ్యోతి పరమాత్మ
పరబ్రహ్మ నిర్వికార నిరంజన నిగమగోచర సచ్చిదానంద స్వరూపు
డయి ప్రతీతిమహావిష్ణువుక్షీరాపారావారంబు పైవటపత్రశాయియై
పవళించి యుండి యొక్కసారి యతని కన్నులు రెండు తెరచిచూ
చెను. అప్పుడా తేజస్సు సూర్యచంద్రులుగా ప్రభవించెను. కన్నులు
విప్పటకు మును సకలమాయను నా సకలమునకు పూర్వ
మాలోచన యుదయించె నా యాలోచన వలన నాకాశము

పుట్టెను. నాయాకాశమునకు వాయు వాయెను, నా వాయువులో నుండి అగ్ని యవతరించె. నాయగ్నిచే ఉడకము బుద్ధువించెను. ఆ యుడకమునకు భూమిగలిగె నా భూతత్వమున నిఖిల ఓషధులు పుట్టుకవచ్చె. నాఓషధుల మూలమున మాచు కల్పనాయె. నామాయ ఆ ఆవిష్కృతువును మోహించె వారిరువురకు బ్రహ్మ, యా బ్రహ్మ కారణముగా నవబ్రహ్మలు. ఆ నవబ్రహ్మలకు మనువులు చరాచరములు యీ చరాచరములలో మన మొకరమింక మాయుషజన్మంబెత్తుటమర్లభంబు. అందు పురుషుండయి పుట్టుట మహామర్లుటంబు ఇట్టి పురుషుండయి పుట్టినను, దినగండం నూరేణ్ణాయుష్యం నిజములేకు. నీటిమీదబుగ్గ గాలిలో దీపం దీనికే యాగురుదొంగలు మువ్వరు మూచుడుగాండ్లు. ఏడ్లు రేడ్పించువారు. ఎనిమిది మంది వెతలబెట్టువారు. పదుగురు ప్రక్కలకీడ్చువారు. పదియాగురూరించువారు! ఏనుగు రాటల బట్టించువారు యిద్ద రెప్పుడు వచ్చిపోయ్యేనారు. ఒకడు బిక్కు-బిక్కుమరువాడు. వాడొకచో నుండువాడు కాడు. వాడేవీడు వీడేవాడు. వీడి నొకచో నుంచవలెనన్న పుత్ర మిత్ర కళత్ర గృహక్షేత్ర రామ ధనధాన్యములచే కాదు. తెలివితే కాదు. నగ్గముచేకాదు. యుక్తిచేకాదు. భక్తియేముక్తిసాధనము ఆభక్తిశ్రీ)గోవింద నామోచ్చారణ మానక జేసిన యధికమవును మిత్రులారా! ఒక్కసారి గోవిందనామము జేయుడి. 'శ్రీ మద్రామరమణగోవిందోహరిః' యితకు మిగులు చదువులేకు. ఇది తొలి చదువులకు తొలి చదువై యున్నది. ఈ చదువు నెరుంగకనే మన వారు కష్టముల బడిరి.

సువ—ప్రహ్లాదా! మనము రాక్షసులమున కయినవార మయితిమే యీ జన్మములో నే మోక్షమున కర్హులమగుదుమా!

ప్రహ్లా—సోదరా! ఆసందేహ మెందులకు నీకు! వినుము.

శ్లో॥ సశూద్రా భగవద్భక్తా విప్రాభాగవత స్సద్భ్రతాః

సర్వవశేషుతేశూద్రా యేహ్యభక్త్యాజనార్దనే.

అనగా శూద్రకులజడయినను, భగవద్భక్తి వానికున్నట్లయిన వాడే బ్రాహ్మణుడు. వాడే భాగవతోత్తముడు. సర్వనర్ణము లలో శూద్రుడెవడనగా, దైవభక్తి లేని వాడేయని యెరుంగ వలయును.

సువ—ఆలాగయితే హరిభజన మొదలు బెట్టుము.

ప్రహ్లా—సోదరులారా! ఏకచిత్తముతోనుండి దిక్కులుజూడక కర తాళములతో శ్రీహరి భజనజేయుడు.

(ప్రహ్లాదుడు నడుమనుండి కీర్తన జెప్పచుండును. బాలులందరు చుట్టు దిరుగుచు భజనజేయుదురు.)

ప్రహ్లా— కీర్తన.

1. జేజే భజగోవిందం । జేజే హరిగోవిందం
2. జేజే పన్నగశయనం । జేజే పాపవినాశం
3. జేజే పావనచరితం । జేజే పావనరూపం.

సువ—(ఆనందముతో)

గీ॥ కరుణగల్గిన చదివిది ♦ గాంచినాము
తల్లిదండ్రులకన్నను ♦ దలచగాను
యెక్కు వైనట్టివాడవీ ♦ వెంతవరకు
చెప్పియుండి రేగురుప్రళీ ♦ మెప్పుబాలు.

చండు—ఏమిటిరాగోల ప్రహ్లాదా! బాగుగా పాఠములుచదివినారా?

ప్రహ్లా—అయ్యో, చదివితిమి.

చండు—త్రివర్గపాఠముల తాత్పర్యము నొప్పుజెప్పుడు.

ప్రహ్లా—(దగ్గరగా నిలుచుబడి) ధర్మమువప్పుక అగ్నిమును అనగా
ద్రవ్యమును సంపాదించి కామః యిచ్ఛనచ్చునట్లు మానవుడు
అఖిలసుఖముల సనుభవించుచుకీర్తిశారవములజెందవలయును.
చండు—యీలా మీతల్లిదండ్రులవద్ద చెప్పగలవా ! ప్రహ్లాదా !
సోదము పద. బాలులారా ! మీ రందరు యిడ్లకు వెళ్లుడి.
(అందరు నిష్క్రమింతురు.)

నీన రంగము - అంతిపురము.

(చండామార్కులు ప్రహ్లాదుడు (ప్రవేశింతురు)

లీలా—ప్రహ్లాదా ! రాజవిద్యలన్ని నేర్చితివా?

ప్రహ్లా—తల్లీ ! నేర్చితిని.

లీలా—నాయనా ! ఒక్కమాట.

గీ | శ్రీహరీయన మీతండ్రి ♦ చింతజెను
హరిహరీయన కోపంబు ♦ మరయుభావు
గురువుజెప్పినవిద్యలు ♦ సరిగజెప్పు
చోరుడాహరి చూడగ ♦ చూడబడను.

చండు—ప్రహ్లాదా ! యిప్పుడు మీతల్లి చెప్పిన నీతివాక్యముల జ్ఞాప
కము నుంచుకొవెదవా?

ప్రహ్లా—మరచిపోను.

చండు—శిష్యా ! తల్లికి నమస్కారముజేసి దీవెనలవడసి నామె చే
సెలప్పు గెకొనుము.

ప్రహ్లా—తల్లీ ! పదివేల వందనములు.

లీలా—పుత్రకా ! వర్ణిలు వర్ణిలుము. సకలగుణసంపన్నుండవయి వర్ణి
లుము నాన్నా, యిదిగో యీసూర్యహారము వేసుకొనుము.
(అని మెడలో వేయును.)

(చండామారులు ప్రహ్లాదుడు సాగి యీవలకువత్తురు)

చండు.—హిరణ్యకశిపమహారాజా! సురాసుర మేటితేజ నీకుమా
రునకు వర్గత్రయంబును, సామ,దాన, భేద, దండోపాయంబులాది
గాగల. సమస్తరాజనీతులు చక్కగా నుపదేశించితిసుకొనివచ్చి
తిమి. పరీక్షింపుము. ప్రహ్లాదా! తండ్రికినమస్కారము చేయుము.

ప్రహ్లా—(అచ్చటనే నిలువబడి నమస్కారము చేయును)

హిర—(ఆపేక్షతో)

క॥ రారాముడ మొదవగయిటు! రారాననుగన్నతండ్రి! రారాశూరా
ధీరాచరివినచదువు కుమారానాకొప్పజెప్పు మారకయిపుడు
(బుజ్జగించి తనహస్తములతో కుమారుని తొడలపయినిడుకొని)

కుమారా! ఒక్కపద్యంబు చదివి అన్వయించి నాచెవులకు
విదుగా జేసి మనస్సున కానంద ముప్పుతిల్లునట్లు జేయుము.

ప్రహ్లా—చేయకేమి చదువులలో సారమెల్ల నొక్కపద్యంబునవచ్చు
నట్లు చదివి అన్వయించెద చక్కగావినుము.

గీ॥ సారమేమియులేని యీ ♦ జగతియందు

కోరికలను విడచిసాధు ♦ కోటిగలసి

తొమ్మిదివిధంబులౌభక్తి ♦ తోయజాతు

జన్మ కడతేరుటకునమ్మి ♦ సజ్జనుడయి

మెలగుటేమేలుగాజూతు ♦ మేటిదైత్య.

అనగా శ్రవణ, కీర్తన, స్మరణ, పాదసేవ, అర్చన, వందన, దాస్య,
సఖ్య, ఆత్మనివేదనమను నీతొమ్మిది భక్తిమార్గముల శ్రీహరిని
నమ్మి సాధుకోటిగలసి కొలచుచు సజ్జనుడయి చచ్చు వరకు
యిండుటే మేలు. అటుల యిండువాడు మరల జన్మకురాక;

మోక్ష సామ్రాజ్యాభిషిక్తుడై ఆనందవార్ధిలొ నోలలాడును.
యిదియే నా సమ్యక్ము యిదియే నా చతువు.

హిర—(కోపముతో తొడలపయినున్న కుమారుని కిందకు నెట్టి)
ఎవడురా! పుత్రులు.

చం—నూ—(భయపడి యురకబోనురు మరలతిరిగి)చి త్తముచి త్తము.

హిర—నీతిశాస్త్ర చయపారగు జేసెదమంచు బాలుని గొనిపోయి
విరోధిశాస్త్రములు చెప్పితివు. నీవు నిజమయిన బ్రాహ్మణుండ
వా?మర్మము, మాయ, మట్టి,మశాసనముకలసిన కపటబ్రాహ్మ
ణుండవుగాక. ఒకటిచెప్పి నొకటిసేయుట మీ కభ్యాసమా!యిక
మీసంగ తేమానో చూడుడు.

చం—రాజరాజా శరణ శరణ. మీకు పురోహితులమై యుండి
యు, గురువులమయియుండియు మీవలన జీవించుచు నీ కొమ
రుని కీ బోధ చెప్పుగలమా! ఆగంధ గంధాయము మేమెరుగము
యిక ప్రహ్లాదుని చదివించుట మాచేతగాను. మీయిష్టము(అని
(పరుగెత్తుచు) ఒరే సోదరా! నశ్యముకాయ పోయినదిరా.

మార్కు—నా బీడిగూడా పోయినది అన్నయ్యా, పోతేపోయినది
లే యిక వెనుకకుతిరిగితే సస్త్ర సస్త్ర.

(అనుచు యిరువురు నిష్క్రమింతురు)

హిర—ప్రహ్లాదా! యీబోధ యెవరు సెప్పితిరిరా! క్రోడగై మీ
పినతండ్రిని చంపి కానరాక దొంగయి డాగియున్న హరిని
కొనియాడుట న్యాయమా.

కీర్తన.

హరిహరియను టేమిన్యాయము । హాకుమార ప్రహ్లాదా॥ హరి॥

దురహంకారుడును నయి । తుంగచువరదానవుల
 కరుణలేనివాడువాడు । కనుగొన్నయిపుడు । హరి॥
 ప్రహ్లా—స్వామిముగాకేమీ జనక । నాహరినిదలచుట ॥ న్యాయ
 మాయలేకనటియించు । మహాత్ముల రక్షించు
 మాయచే నటియించువారి । మడియించుమీరి॥ న్యాయ
 హిర—దైవ మొకడ శిక్షజేయను । తనుతానుగాగ॥ దైవ ।
 కావుకావునుచుచువేడి । కానకచచ్చుటేకాని
 నీవులేవు నేనులేను । నిజమనెద వినువను ॥ దైవ ॥
 ప్రహ్లా—ప్రభువులేక జగములుండునా । పారజూడుదూరమేమొ ప్ర
 సభముమాడ్కి యేసులేదని । నమ్మకముగ బల్కుచుంటివి
 శుభమే లేదటులయిన । జూడుము నీమదిలోన । ప్రభు॥
 అదియునుంగాక,
 సీ॥ హరినామభజనమ్ము ♦ నాచరింపకయెప్పు
 సంసారమనునది ♦ జన్మ జన్మె
 పుండరీకాక్షుని ♦ బుద్ధితోగొల్వక
 సంసారమనునది ♦ జన్మ జన్మె
 శ్రీరమా ధిపుపాద ♦ చింతమువిడచి
 సంసారమనునది ♦ జన్మ జన్మె
 నైకుంఠవాసుని ♦ వరుసగా బిలువక
 సంసారమనునది ♦ జన్మ జన్మె
 ఆ॥ పరమపురుషుకీర్తి ♦ పాఠంబుజదువక
 చాలు చదువనునది ♦ జన్మ జన్మె
 కోటిసూర్యతేజ ♦ గోరకయితరంబు
 మంచునమ్ము ♦ జన్మ జన్మె.

హిర—యేమి? ప్రహ్లాదా! యీ న్యాయము హరి
ఫలమేమి;

గీ! దేవబృందము గెలచియు ♦ తేజమెసగ
యష్టదిక్పాలుర జయించి ♦ యశాననంగ
అసుర న్వారాజ్య మునకునా ♦ సరణిసిపు
ప్రభుడవయి కీర్తిదేవయ్య ♦ భ్రాంతివిడచి.

ప్రహ్లా—

కీర్తన

పరమపురుషుని పార్థివజేసిన | ఫలమునొసరివచ్చునది
లేదులేదులేదుయిరవుగభూమిలో | మరువకజూచినలేదులేదులేదు
పరమపురుషుని పార్థివజేసిన | ఫలమునొసరివచ్చునదిక॥లేదు॥
షరమానందంబ్రహ్మానందం బట్టబయలుగావైకుంఠంబుపమిమి

కం॥ జననమరణములు గలిగిన [ఏమి ॥ప॥

జనులకు దురితములు గలుగు ♦ జననమరణము

జనుహరి దలచిన సతతము

జనులకు దురితములు దొలగు ♦ సరగునజనకా॥

హిర-కం॥ హరిగిరియని తలచెదవిక

హరిననుగని భయపడియెటు ♦ లరిగెనొయిపుడు

హరి గిరి గనుననుగాంచిన

మరిమరిసుఖములుచు గలుగు ♦ మివినుతనయా॥

ప్రహ్లాదా! నామాట పొరపాటేమొ మీతల్లియగు లీలా
వతి వలన కనుగొనుము. త్రిమస్తకా లీలావతిని బిలిపింపుము.

త్రిమ—చిత్తము ఆలాగే.

(లీలావతి ప్రవేశించి) కీర్తన.

తనయా మీతండ్రిమాట | తప్పలేదు తప్పకవిను ॥ తన ॥

సురాసురలకు మేటిరాజై । సూరిజనులకు నాటపట్టై
 ధరావలయుము నేలుచుండెను । తగదుతగదికతగదుతగదిక॥ త॥
 ప్రహ్లా—విననునే తొడ్డి మాట । వేద వేద్యుని మరువతల్లి ॥ విన॥
 పదునాల్గుభువనంబులను కుక్షిలో । పదిలపరచిన ప్రభువునిపుడు
 హృదయకమలమునందునిల్పితి । అదుగొజగంబు త్తను త్తది ॥విన॥
 హిర—తనయా! మీతల్లిమాట । తప్పలేదు తప్పకవిను! తన॥
 కల్లగాదిది లోకాలోకము । లెల్లజూడగ డెద్దిదేదన
 తల్లియనుచుచు బలికిరాయలు । తగదుతగదికతగదుతగదిక॥ తన॥
 ప్రహ్లా—వినను నేతల్లిమాట । వేద వేద్యుని మరువతొడ్డి । విన ॥
 తల్లిదండ్రు గురువుదైనము । తరణిశశి నక్షత్రకళలను
 మెల్లమెల్లగ గనగవాడై । మెలగుచుండెను మెలగుచుండెను॥వి॥
 లీలా—తనయా మీతొడ్డిమాట । తప్పలేదు తప్పకవిను॥ తన॥
 సరసుడౌ నారాయణాఖ్యుని । సతతమేలెడు స్వామియైనను
 దరికిజేర్చుడు భయముజెందెను । తగదుతగదిక తగదుతగదిక॥ త॥

గదా, ఖడ్గ, కుంతల, తోమర, పరశు, పట్టిస, శూలాది
 కౌశలంబును శస్త్రాస్త్ర ప్రయోగ పావీణ్యంబును, ధనుర్విద్యాని
 శాస్త్రాస్త్రాపుణ్యంబును: చతుర్విధోపాయంబులగు సామదాన భేద
 దాహోప తాకికంబును, వర్గత్రయంబును ధర్మార్థ కామ పాఠంబుల
 యభిప్రాయంబును, షట్శాస్త్రంబులనంబరగు తర్క వ్యాకరణ
 ధర్మ మిహూసనైద్య జ్యోతిషముల తాత్పర్యమున్ను చూసి కను
 పరచి చదివి తెలియజేసి అన్వయించిచెప్పి నాన్నగారిమనసు సంతో
 షపెట్టువలసినది. శ్రీహరీ శ్రీహరీ వైకుంఠవాసా యని పగవాని
 మాటిమాటికి దలచుట న్యాయమా! అది అన్యాయమా! మీతొడ్డి

అప్టస్కృతుల పట్టణముల నాక్రమించి సత్యలోకంబును బోలరచు
 ౪ కొని, స్వర్గ, మర్త్య, పాతాళ లోకంబులకు ప్రభువయి వైకుంఠవా
 సుని సేతుకగా నాతడు భయపడి వైకుంఠమును విడిచి యెటులభో
 యెనో బోయెను. అంతులేదు. అయిపులేదు. ఆనవాలు లేదు. ఆ
 అంతు, అయిపు, ఆనవాలు లేనివాని నెంతెంతగా ప్రార్థించినను
 లాభములేదు. మీ నాన్నగారిచేతిలోనే నా వైకుంఠము గూడా
 పడియుండెను. ఓం నమోనారాయణాయ యను బగులు ఓం హిర
 ణ్యకశిపాయనమః యనుము. రాజాధి రాజువై సకల సుఖములు
 సనుభవించెదవు. అదియునుంగాక,

౬ తరలము॥ పరమవశానులు నాన్నగారిని ♦ పలుకుచుండిరి దేవుడ
 స్మరపులేకను మానసుబుల ♦ మాటదప్పక నీవునా
 హరినదల్చక హాయిగామరు ♦ మాడలేవక యెచ్చట
 తిరిగిచెప్పుచుంటి ప్రేమచె ♦ దివ్యభక్తి సుపుత్రకా

ప్రహ్లా— తరలము,
 మనసులోపల నాటియుండెను ♦ మంచిచా హరినానుము
 తనివిడిరకు తల్లియెట్టుల ♦ తల్చుకునును జూడిగా
 విసగనికొక దైవమెచ్చట ♦ వేరెలేడని చెప్పగ
 వినియునిట్లు బల్కుటేటికి ♦ వెట్టివాడన నాకడక.

హిర.—(కోపముతో)
 ఒరే ప్రహ్లాదా! యిక శ్రీహరీయని నీనోట నుచ్చరించిన నా
 చేతనున్న ఖడ్గముచే నరికి రాక్షసులకు బారవేసెద.

ప్రహ్లా—శ్రీహరీ వైకుంఠవాసా!
 లీలా— కీర్తన.

అయ్యా శ్రీహరినామ మయ్యా యికనై నవిడచి చయ్యాశచదు

పు మంచినయ్యా వెయ్యారు లేతనయ వినుము నా వాక్యసరణి
కయ్యామువలదువలదు || అ ||

ప్రహ్లా—అమ్మా! శ్రీహరినామమమ్మా! నే విడువబాలనమ్మా నీ
వాక్యసరణినమ్మా! యిమ్మహిలోపలగల్లు యితర చదువులు
నాకు సమ్మతి లేకులేదు || అమ్మా!

లీలా—తలిదండ్రుల మాటవినక | తొలగినాడని నినుబుధులు
కలకాలము నిందితురు | కనుగొనుమిది పనిగొనుమిది || అ ||

ప్రహ్లా—తమనుతా మెరుగ లేని కుమతి బృందమొత్తయనిన
తమకను మదివణకను మరి | వినకనునది || అమ్మా!

లీలా—ధన ధాన్యము గూర్చిసుఖము | దనరుచుండవలెను నిలను
మనమాయులు జేయుటలు | ఘనమాయవి బూటకములు || అ ||

ప్రహ్లా—ఆదివిష్ణు మనసునుచ | ఆకలిదప్పులునులేవు
యేవిధంబేది సుఖంబేటి కీర్తియేది నిత్య | మమ్మా!

లీలా—పసివాడవు నినుజూచిన | కసిరాకనుమోదెటుల
పకమునుగన విరివిగజన | సరెసరె నీ తనువున || అమ్మా ||

ప్రహ్లా—తెలియనివా రెవరోవారె | తెలిసినపసివారుగద
తెలియక పలుపలుకు లేల | అలకలేల అలతలేల || అమ్మా!

లీలా—వలనుపడక ఆదిమునులు | వైకుంఠుని గన వలెనని
మలిగిరికాంతలిగిరి చింతిలుచును వనభూములంచు || అమ్మా ||

ప్రహ్లా—నారాయణభగవంతుడు | పారాయణ జేయజేయ
సారాముజక్కుచుండె తొరకమగుచుచుండె | కోరికలు నురుకు
చుండె || అమ్మా ||

లీలా—ప్రహ్లాదా! నాన్నగారిమాట వినరాదా! కష్టములబడక.

ప్రహ్లా—శ్రీహరీ! శ్రీహరీ! నైకుంతవాస వరదాయక.

లీలా.—(తనలో) యిక నా కొమరుడు వినఁడు. చెప్పగలవరకు చెప్పి
తిని. ప్రాణేశ్వరుని కయినా! చెప్పి చూచెదను.

1. ఒక్కమనవీ వినుముదయశోటప్రాణనాథనాథనాథ॥ఒ॥
అక్కటకట కన్ననుతుని । ఆగ్రహమున జంపవచ్చున॥ఒక్క॥

2. మిన్నుమన్ను యున్నవరకు । నిన్నుకఠిన దుందురు
నన్నుదిశుచు నుందురు । యిజగా నందరు ॥ ఒక్క ॥

3. పాపమనక చంపుటొకట । పాప మెరుగవ
పాప నెరుగవ యీ । కోపమాప నెరుగవా ॥ ఒక్క ॥

4. నారాయణ రెడ్డినేలు శ్రీమ । న్నాయణుడు
మారాడకుండువీని । నేలుకోగలండు ॥ ఒక్క ॥

హిర—(కోపముతో) ప్రేయసీ? యేమి పేరెదవు. శ్రీహరి నీడిని
తప్పక రక్షించునా? నీవు కుమారుని వైపునకు తిరిగితివా? ఇంక
నొక ముహూర్తకాలములో నీతని పని యేమవునో కనుగొనె
దవు. ఇచ్చటనుండి నీవు శీఘ్రముగా వెళ్ళిపోమ్మ. గజబలా,
శతబాహుయీమరాత్ముని నాముందర లేకుండా, పట్టుకొని తీసు
కవెళ్ళి మీ కరవాలములతో ఖండ ఖండములుగా ఖండించి
రాక్షసులకు విందుజేయుడి పాపమనకుడి.

గ-శ—చి త్తము. ఆలాగె. మారిముందర ముక్క తెగులా?

(అని ప్రహ్లాదునిపట్టుకొందురు)

లీలా—(భటుల కడ్డపడి హిరణ్యకశిపుని వైపుజూచి)

కీర్తన.

మీదయ్యిటు లుండమేము | యెటులనుందుము యేమి
సేతుము | యేమనుందుము ఓనాథ || మీద ||

తనయులు తప్పలనుజేయ | తలిదండ్రులుగావకున్న
చనునాయది న్యాయమయి | సరిగజూడగ ఓనాథా || మీద ||
హిర—తనయుడుగా వీడుమన | తలి దండ్రులశత్రునై మృత్యునై
జగతిబుట్టెను ఓప్రాణసఖీ || తన ||

కడునడిగా నితనిజంపి | కక్షదీర్చెద రాక్షసాది
ప్రముఖులంత మేలుమేలన | ప్రజ్ఞహెచ్చగ ఓప్రాణసఖీ || తన ||
లీలా—పిచ్చిపుత్రుడనుచు నితని | పిలచిన పిలువగను వచ్చును
చచ్చువరకు సాధించిన సౌఖ్యమేది ఓనాథా || మీద ||

హిర—యిటులబట్టె యెంతోయెంతో | వింతజేసి నాపునీవు
భటులకడ్డ మిపుడుబడక | పదపద తొలగి ఓప్రాణసఖీ || తన ||
(అని నెట్టును) (అందరు నిష్క్రమింతురు)

లీలా—(దుఃఖముతో అంతిపురము ప్రవేశించి తనలో)

మ్రొంగుటయం దపేక్షచే సర్పము చుంచెలుకను బట్టుకొని
అటు తర్వాత మింగితివా! చచ్చిపోవునునని విడిచితివా! కన్ను
లు జోవునని తెలుసుకొని దుఃఖముచే నా సర్పము భూమిపై
బడి తన్నుకొనువిధంబున నాపని యిపుడయినది.

గీ|| పుట్టరేయాడు వారయి ♦ పుడమియందు
పట్టరే ప్రాణపతి నొక ♦ పృథలచరితు
బుట్టరే తనయులిటుల ♦ ముక్తికొరకు
పట్టరే ఓ హరిభక్తి ♦ పట్టుమిగులు.

కీర్తన.

- మున్నెవరుజేసిరిటుల యిక నెవరుసేయగలరయ్యయ్యె||ము||
1. కన్నకుమారుని కరవాలముతో గోసి | గ్రన్నన రాక్షసులకు
గావించమనె విందు || మున్నె ||
  2. ఎంతజెప్పిన వినక | యింతజేసితివా తనయా
కొంతయినదయలేక | కోపముజెందె మీతొడ్డి || మున్నె ||
  3. ఆడుదయి పుట్టుట | అసలకె కష్టము
తోడుదుడుకు మగడు | దుఃఖపెట్టు సుతుడు || మున్నె ||
  4. నారాయణ రెడ్డినేలు | నాగశయనుని మాయ
యేరికియెరుకవు | యిరువురు వెరువురు || మున్నె ||

హా! సర్వేశ్వరా! నా కొమరుని ఆవార్త వినకమునుపే నీ దరికిజేర్చరా? నీదరికిజేర్చుటకు సర్వురాలను గానయా? ఇంత యాలస్యము జేసెదవు. కానిమెడల యమునికయినా నీదవ్వారా వార్తబుప్పుము. నా యమలోకమునకు కూడా చాలని పాపి నయితివా? నేనెచటనుండివచ్చితి నో సచటకు మరలాబంపుము. నటులబంపుటకు వీలుగానా? ఇకను నన్నేమి సేయమనెదవు. నీవెంతబలుకకున్న నీసంగతి నాకు తెలుసును. అది యెద్దియనె దవా? సుఖదుఃఖములు సమానముగా జూడమనియె నీ యభిప్రాయము. సరే నిక చూడక నేమిసేయుదును. సేయున దేమి యులేదు. (తెరబడును)

6వ రంగము—రాజనగరు.

(హిరణ్యకశిపువచారపోవుచునొకపీఠముపైకూర్చొనియుండును)
(గజబలుడు, శతబాహు, ప్రహ్లాదుడు ప్రవేశము.)

గ—శ—హిరణ్యకశిప మహారాజా! ప్రహ్లాదుని మా కరవాలములచే

వేసినా, కోసిన పయిచర్మము మీర కందలేదు. అంతట నూరు
కొనక చేయవలసిన పనులన్నియు జేసితిమి, చావలేదు. శ్రీహరి
యనుట మానలేదు.

హిర—ఏనుగులచే దొక్కించితిరా!

X-శ—ఆ.

హిర—మౌఝుచున్న మంటలో వేసితిరా!

X-శ—ఆ.

హిర—ఎడకు, గాలికి, యుంచితిరా!

X-శ—ఆ.

హిర—మంచుగో నిలువబెట్టితిరా!

X-శ—ఆ.

హిర—కొండపయినుండి క్రిందకు నెట్టి చూచితిరా!

X-శ—ఆ.

హిర—కీలుకీలు యిరుపబద్దలతో బంధించి సముద్రములో నెట్టి
చూచితిరా !

శత—స్వామీ! యిది చేసిచూడలేదు. ఈయపాయము మాకు
తెలిసినదికాదు. ఇప్పుడు జేసెదము గజబలా! ఆయుధ శాలకు
వెళ్ళి యిరుపబద్దల కొంత తీసుకొనిరమ్ము.

గజ—అలాగే తీసికొని వచ్చెదను. కాని, నా కాక లగు చున్నది.

హిర—అటులయిన లోనికేగుదము రండు.

శత—ఈవేళ్ల కావలసి నన్ని

గజ—ఏమిటి?

శత—అప్పుచ్చులు కావలసినంత యీవేళ్ల.

గజ — ఏమిటి?

శత — వేరు సెనగపప్పు. (అందరు నిష్క్రమింతురు.)

—: సముద్రము :—

శత — గీ! చూడుచూడుము సంద్రము ♦ చుక్కలగటి
వచ్చుచున్నవి తొణకులు ♦ వరుసగాను
వానమబ్బులు వచ్చియు ♦ వ్రాలుచుండె
యేమిజెప్పదు మీసముల్ ♦ యెగురుచుండె.

చూచితివా గజబలా! యీ సముద్రరాజము.

గజ — శతబాహు మనము వచ్చిన పని గానిమ్ము. ఆలస్యమయిన
అమృతము విషమవునని పెద్దలు వక్కాణించియుండిరి.

శత — యిక నాలస్యమేమిలేదు. గజబలా! ప్రహ్లాదుని పడనైచి
కదలకుండ పట్టుకొనుము.

గజ — (ప్రహ్లాదుని పడవేసి కదలకుండా పట్టుకొనుచు)

శతబాహు యినుపబడ్డె కీలుకీలునకు కదలకుండా చుట్టి
త్రిప్పి దోపివేయుము.

శత — అటులనే చేసెదను కదలనివ్వకు. (అని చుట్టును)

గజ — ధాన్యపు బస్తాకు చెయిగట్టినట్లు గట్టి యిత్తని మన సత్తువ
కొలది సముద్రములో విసరివేయుదము. (చెయిగట్టి శతబాహు
చేతినందించును అలా చేతులుగట్టి సముద్రములో పడవేయుదురు)

శత — గజబలా! యిక వెళ్ళుదమురమ్ము. యీసారితో ప్రహ్లాదుకడ.

గ-శ — (అని కొంచెము సాగివచ్చి వెనుకకు తిరిగి చూచుదురు.)

ప్రహ్లా — శ్రీమద్రమారమణ గోవిందోహరిః.

గీ॥ హరిహరీయనినను పాప ♦ మంతమొందు

శ్రీహరీయన్న మించిన ♦ సిద్ధిగల్గు

విష్ణుదేవా యనిననీతి ♦ విద్యయబ్బు
మాధనాయన వైకుంఠ ♦ మందిరంబు.

(అని నాట్యము జేయుచు వచ్చును)

గజ—శతబాహు, ప్రహ్లాదుడు చావలేదు. మనచావె నిజము. రాజు
గారియొద్దకు తీసుకొని వెళ్ళుదము పట్టుకొనుము.

(ఇరువురుపట్టుకొని రాజయొద్దకు తీసుకొని వచ్చుచుందురు)

ప్రహ్లా-నీ॥ ఆదినారాయణు ♦ ననవరతముమది

చేరికొచ్చిన నీవు ♦ శిక్షగాను

కామక్రోధాదులు ♦ కనుగొనుటకు లేక

పోవును యెటులనో ♦ రావుపైకి

యముని కింకరులల్లి ♦ యచుబాధలునుబెట్ట

రాలేకువారింక ♦ రాదురారు

మూలవ్యాధులుగూలి ♦ మూలకునొరుగును

ఆకలిదప్పలు ♦ నాగిపోవు

గీ॥ ప్రాణముల్ శాశ్వతముగావు ♦ భక్తిపదము

తప్పకుండగ నడువుము ♦ తప్పులేక

సుజనపోషకుడెప్పుడు ♦ జూచుచుండు

హరికుండలకేయూరు ♦ దారినడువు.

—: కొలువు :—

గజ—రాక్షసరాజా! ప్రహ్లాదు డిడుగో?

హిర—అటులా! చావలేదా !

గజ—మేము చావవలసినదే.

హిర—వీరభటులారా! పాములవాండ్రును పిలిపించి కూర్చి సర్ప

ములచే నీగురాత్ముని కరిపించును అందునా చావనియెడ నల్ల
త్రాచుల విషము కడుపులోనికి, తరువాత వాడి హరిని, గిరిని
చూచెదను.

గజ—చిత్తమాలాగే? శతబాహు పాములవాండ్రను బిలిపింపుము.

. (పాముల వాంఛ.)

(మంత్రాల పెద్దరాముడు, తక్కిడి, బిక్కిడి, ఉక్కిడిగాడు, పీరు
దాసు ప్రవేశము.)

మంత్రా— కీర్తన.

1. పాములవాండ్రమయ్యమేము! పాములవాండ్రమయ్య దొర్గా
గుసామి దండాలయ్య దండాలయ్య॥ పాము॥

గజ—యేమి పాములవాండ్రరా మీరు.

మంత్రా—అందుట్లోనె వత్తది చూచుకోవయో.

గజ—ఎందుట్లోరా!

మంత్రా—పాట్లోనే.

గజ—సరే పాడుము.

మంత్రా—బుడబుక్కల బుడబుక్కల॥ పాము॥

2. పాములోండ్రమయ్యమేము! పాకిపాకిబోవుచున్న! పామున
యినబట్టుకొని పక్కలోనెపెట్టుకుందుం! చంకలోనె పెట్టు
కొందుం॥ పాము॥

3. పెద్దపులుల చిర్రాగండ్ర! పేరుజెప్పి మంత్రంబెట్టి
అక్కలోనెయుంచుతాము! పొద్దునె తిదగిలిందాక॥ పాము॥

శత—ఓరే! మీరెంతమందిరా అన్నదమ్ములు.

మంత్రా—అదిగూడా దాంట్లోనె వత్తదియో చూచుకోవయో.

శత.—సరే పాడుమురా!

మంత్ర—(చరణము)

4. నోరు వెల్పు సుబ్బడు, తాటికాయ వీరడు, మంత్రాల పెద్ద
రాముడు తిర్నాల కొండపాపడు, గారడీలముత్తడు, మూడు
నోలకొండడు, తక్కిడిబిక్కిడి ! ఉక్కిడిగాడు మేమందరము
చక్కచక్క ! ఒక్కదాంట్లో పుట్టినాము || పాము ||

శ—ఒక్కదాంట్లో బుట్టినామంటావు దేవ్లోరా.

మంత్ర—ఒక్క గుడిశలోనయో?

శత—సరే. వీటిలో నీవేరేమిరా!

మంత్ర—రెంటిమీద ఒకటియో?

శత—రెంటిమీద ఒకటేమిటా వెధవా.

మంత్ర—రెండుపేర్లు వచ్చినాక వచ్చింది చదువుకున్నవుగామాల్నె
అంతమాత్రము తెలియదంటయో.

శత—మంత్రాల పెద్దరాముడా!

మంత్ర—కనుక్కిన్నవే.

శత—రెండవవాని పేరేమిరా !

మంత్ర—తక్కిడిబిక్కిడి ఉక్కిడిగాడు అందరు పుట్టినాక పుట్టి.

శత—పాములకావడి మోయువానిపేరు.

మంత్ర—వాడు మాస్వంత మేనత్త కొడుకండే వాడమ్మ చిన్న
ప్పుడు చానారోజులు పిల్లలు లేకుంటే పీర్లకు గుండముదగ్గర
యుడి నాడాలె తిప్పడితే అందులో ఒకటివచ్చి తగిలిచ్చుకుంటే
అప్పుడు బుడితే పీరుదాసు గాడంటె అదేపేరంటె సామె యిం
కొక్కరవ్వ విను.

శత—ఇంకొక్క ర వేయిదిరా!

మంత్ర—పాట.

శత—ఏది కానిమ్ము.

మంత్ర—చరణం.

నారాయణ రెడ్డి నెపుడు | నమ్మకముగా దల్చుకుంట

నాగస్వరము బాడుకుంట | నాగుబాము లాడిస్తాము || పాము||

గజ—ఒరే! పాములవాడా! (అనిప్రహళముని జూపించి) యీతని నీ వద్దయున్న పాములచే కరువజేసి చంపగల్గువా?

మంత్ర—పాపమాయన నెందుకయో చంపేదో భక్తుడాయదో.

గజ—రాజుగారా ప్రకారము శిక్ష జేసినారు.

మంత్ర—సరే అట్లయితే సామి దయ. ఒరే పీరుడాసు నిన్నబట్టి నల్లత్రాసునిదియ్యర. (వాడాలాగె తీసియిచ్చును మంత్రాలపెద్ద రాముడా పాముని పట్టుకొని ప్రహళముని కరిపించజూపును.)

ప్రహళ—(కన్నులుమూసుకొని) హా! గరుడ గమనా హా! గరుడ గమనా (అని మరలమరల అనును)

(గరుత్మాతుడునచ్చి పామును తన్నుకొనిపోవును.)

పా—వా—యిక మాచేతగాదయో! యీతనిజంపనో బొల్లిగద్దవచ్చి మాపామునే దెంకపోయిందయో మమ్ములగూడా దెంకపోద్దయో. (అని ఉరుకురురు)

గ—శ—రాజా! యిక నేమిసేయమనెదవు చూచితివా!

హిర—లీలావతిని తక్షణము బిలుపిపుడు.

గ—శ—చిత్తము.

లీలా—(ప్రవేశించి తనలో)

గోరుచుట్టపయి రోకటిపోటన్నట్టు మునుపే కృశించి కృశించి
చచ్చుదానను బిలిపించి కొమరునికి విషమునివ్వమని చెప్పు
చూడ నా యందేదో గురిబెట్టుకొనియుండె నా భర్త.

హిర—ప్రాణసఖి. యీవిషపు గిన్నెను ప్రహ్లాదుని కివ్వము నా
మాట దప్పకుము.

లీలా—(భక్తితో సంఘకొని)

హా సర్వసంకల్పసహితా హా సర్వమయ

గీ॥ సామజుబునుబోచిన ♦ సాదుపోష

ఆర్తరక్షణదయజూప ♦ నాన్తితోడ

విషము నేనెట్లునిచ్చెద ♦ వెరువకుండ

దీని నమృతముగాజేయు ♦ దీనపోష.

నాకొమరునిచేతికి నెట్లునందిచ్చెద. భర్తయజ్ఞ నెట్లుదప్పెద
(అని తేలపోయి చూచుచుండును.)

ప్రహ్లా—తల్లీ! యేలచూచెదవు యిట్లునిమ్ము. (అని అందుకొని)

శ్రీమద్రమారమణగోవిందోహరిః. (అని మ్రొగి వేయును.)

(అందరు నిష్క్రమింతురు).

శ్రీరస్తు.

ప్రహ్లాద.

తృతీయాంకము.

ప్రథమరంగము—సభామంటపము.

(హిరణ్యకశిపుడు, ప్రహ్లాదుడు పరివేశము.)

ప్రహ్లా—శ్రీహరీ నైకూర్తవాసా! వరదాయక.

హిర—సీ॥ వలయునేవేళ్లలయూను ♦ వర్షించునింగ్రుండు

భయముతోవర్షించు ♦ పావకుండు

గాలివీచుచునుండు ♦ క్రమముగానెప్పుడు

యమును జెప్పిన ♦ యాజ్ఞనుండు

వరరత్నములదెచ్చి ♦ వరుణదేవుడుసదా

కానుకగాబెట్టు ♦ కావమనుచు

ధనదరాజు యితర ♦ దైవంబుగొలువక

సన్నగొల్పుచునుండు ♦ న్యాయమనుచు

గీ॥ ఎడగాయడు సూర్యుడే ♦ మండలమున

ఇంతయేటికి హరినిజూ ♦ పెంతవాడు

వానినిన్నును ఖండించి ♦ వసుధయందు

కీర్తిగాంచెద పాపాత్మ ♦ కీడుకోర్చి.

ప్రహ్లా—నాన్నా భక్తిచేత శేషుడు, సరస్వతి, బృహస్పతి, కైలాస

పతి, బ్రహ్మ నారదాది దేవభుషులు యింద్రాది దిక్పతులును,
నైరముచేత నీవు విచారించి హరి యింతవాడో యింత వాడో
యెంతవాడో తెలియక విఫలులవుచుండితిరి. నేనా? ఆ హరిని
యింతవాడనిచెప్పటకు సమర్థుడనా? అయినను నాకు తెలిసిన
కొలది చెప్పిచూపెదను చూడుము.

సీ॥ సూర్యచంద్రులు మొదల్ ♦ చూడుసురాసురల్
మానులు మచువులు ♦ స్మరియువాడు
మువ్వరమూర్తుల ♦ మూలంబునకుమూల
కారణము నిజము ♦ గనగవాడు
సప్తసముద్రముల్ ♦ సప్తకులగిరులు
సప్తలోకముల ♦ సరణివాడు
పంచభూతంబులు ♦ పంచప్రాణంబులు
పంచవిశేషతత్వ ♦ పృథువువాడు
గీ॥ వీడెబామల సంకుననుండి ♦ వెలుగువాడు;
వేదవేదాంతవేద్యుండు ♦ వేరెవాడు
వాడిగలసూది కొనమోప ♦ వలనుపడక
ఏడజూచిననుండునా ♦ తోడువాడు.

హిర—(కోపముతో) ఒరే! పాపాత్మ.

కీర్తన.

సుద్దులుజెప్పెవేలరా । చూపుము నీహరియెచ్చటరా
ప్రహ్లా—అర్థయులేకనునాహరి । అంతటనుండును జూడుమురా
హిర—మాటకుమాటను వేసెదవా । బూటకమనిహరివిడచెదవా
ప్రహ్లా—మాటకుమాటకుపెంపకమె । మానను శ్రీహరి నామమునే

హిర—హరి అంతటాగలడని వదరు మంకివి నీ హరిని నీ స్తంభమున
జూపెదవా! నటుల జూపకున్న నీశిరమునుగించి భూత భేతాళ
గణంబులకు బలిజేసెద నిన్ను రక్షించువాడెవడో చూచెద.
(అని ఖడ్గంబుకేల నమచ్చి జరిపించును)

ప్రహ్లా—జనకా! బ్రహ్మమొదలుకొని గడ్డిపోచవరకు విశ్వాత్ము
డై వెలయుచున్న హరి నివిపులముగు స్తంభమున నేలయుండడు?
తప్పకయుడును.

హిర—(రాద్రాకారమున) హరి యింకగలడా ! యింకగలడా !
చూపెదవా! చూపెదవా (అని సభామంబుల స్తంభమును చేతి
తో జూపును)

ప్రహ్లా—సందేహములేదు.

హిర—సందేహములేదా! (అనిఅరచేత నా స్తంభము మోగునటు
లనేయును.)

(నృసింహమూర్తి నా స్తంభమున ఛటచ్చటస్ఫటస్ఫటద్భనులతో
నా విద్యవించును.)

సృ— కీర్తన.

నిలునిలుమురాక్షసాధమ । నిక్కముగ నిన్నుబట్టి
ఊక్కజీల్చి పేల్చులన్ని । ఒక్కసారి మెడనుదాల్చెద ॥ నిలు ॥

హిర—పోకుపోకునారసింహ । పొడిచినాకుక త్తిచేత । వడిగవచ్చు
రక్తమంత । వదలకుండ త్రాగెదను । కదలకుండత్రాగెదను । పా॥

సృ—రార రార రక్కసుండ.

హిర—రారరార నారసింగ.

సృ—(హిరణ్యకశిపుని వడిచి పట్టుకొని తొడలపయి నుంచి గోళ్ళ
తో పొట్టచీల్చివేయును. ప్రేవులు తీసి మెడలోదాల్చును)

(రాక్షసులు ఆ సమయమున నరసింహ స్వామి పయి యుదమునకు హుమ్మని క్రమ్మ నారి నందరిని తరిమిచంపి శ్రీ స్వామి వారు సింహాసనముపై కొలువుదీరును.)

(బ్రహ్మ ఇంద్రుడు ప్రవేశించి)

కీర్తన.

శరణ శరణ నారసింహా | శరణ నీకుశరణ తృప్తి || శర ||

1. సరగుననీయుగ్రజాల | సమితి నాపకున్న జగములు
సమసిపోవు సత్యముగను | సదయ నేలుయియ్యెడను || శర ||
2. భవనంబులు భవనంబులు | పురములు కాల్చుట్టణములు
దివిరవిశశిమునులు మేలు | దేవ నీమహిమాతిశయము || శర ||
3. భండనమున శత్రుజంపి | ప్రభలుచుంటివి కొలువునందు
ఎడగాయు యేడుకోట్ల భూ | మండలమునకు ప్రభూ | శర ||
4. నారాయణభక్తుడు సదా | నమ్మిన నీ మృదుసుపాద
పారాయణభాగ్యముమము | బాయకుండునటుల జేయుము || శ ||

ప్రహ్లా—

దండకము.

ఓభక్తమందార నీదాసదాసుండ నీపాదపద్మంబు లేవేళనే
గొల్తు నీయుగ్రరూపంబు బ్రహ్మాదిగీర్వాణలే జూడజాలంగలేరైరి
నేనెంతవాడక దయాసాంద్ర నీభిక్షరాకారహా మూర్తి శాంతించి
నన్నుకృపంజూడు నాతండ్రి మూఢుండ నజ్ఞాన గాఢాంధకారంబు
లోజక్కి యేదారిగానంగలేక మహాతాపముల్ జెంది యున్నాడ
వైకుంఠవాసా! నమస్తే నమస్తే నమః.

(అని అంజలిపుట్టుండై నిలువబడును.)

సృ—ప్రహ్లాదా! నీభక్తిమెచ్చితిని యేమికావలయునో అడుగుము
యిచ్చెదను.

ప్రహ్లాదా—స్వామీ! నీకంటే మీక్షణాలాంకృతమా కృపయే నాకు చాలును. అయినను మీరేచేదనన్న నే కోరనియెడ గర్వించిన వాడనగుదును గాన కామంబులు వృద్ధిజెందనివరంబు దయచేసి రక్షించుము.

సృ—సరే. ప్రహ్లాదా! నీచుభిప్రాయముం గనుంగొంటిని మన్వంతర కాలంబువరకు రాజభోగముల నచభవించుచు నాభక్తుల నన్ను గాభావింపుము. అటవీన కాలవేగుంబున కళేబరంబు విడిచి దశదిశ న్యాప్తిజెందు కీర్తితో మోక్ష సామ్రాజ్యాభిలాషుడనై భక్తితో నన్ను గలసెదవుగాక.

ప్రహ్లాదా—దేవా! యికొక్కమనవి మాత్రుడై యగు హిరణ్యకశి పుడు తనతమ్ముని నీవు యజ్ఞవరాహమై చంపితి నను కక్షచే నీ వైని వైరమెత్తి నాకపకారంబు లొనరించి నీచే నేను మృతిబొందెను. నాతని యాత్మ పాప సముదాయములను విడిచి పరిశుద్ధాత్మ మగునటుల దయసేయుము.

సృ—యిక రెండుజన్మములకు నాతనియాత్మ పరిశుద్ధిజెందు.

ప్రహ్లాదా—స్వామీ! చాలాదూరపు గడువుబెట్టితిరేల

సృ—బేను. అదిమహామునుల శాపము తప్పకు.

ప్రహ్లాదా—హాహా పదునాల్గులోకముల స్పృశింప బొప, చంప, శక్తిగల వాడై యుండియు హరిభక్తులమాట నిలువబెట్టుటయందు ఎంత దయ ఎంతదయ అట్టి మహానీయుడు గాబట్టె యిట్టినన్ను,

గీ॥ వంశమునకు రాక్షసుడను ♦ బాలకుడ నె

రుగను సత్సన్దర్శనము ♦ సరగునవరము

లిచ్చిభోచె నీపూజ్యుని ♦ యెన్న నశమె

సుజనసముదాయ హితులార ♦ సుమతులార.

ప్రహ్లా—ప్రహ్లాదా! యీకార్య మత్యాశ్చర్య నైనదికాదు. యీ మహానీయునకు మత్స్యనతారమెత్తి సముద్రములో జొచ్చి సోమకాసురునిజంపినాంగువేదంబుల తీసుకొని వచ్చి నాకునొప్ప గించె సురాసురులు మందరగిరిదెచ్చి అమృతముకొరకు పాలస ముద్రము తరచుచుండ నాకొండ మునుగకుండ కూర్మాపతార మెత్తి వీపుపైననిల్పి వారల కమృతమునిచ్చెను. అంతట నూరు కొనక జగన్మోహినీరూపమయి రాక్షసులకు యమృతము నంద కుండా దేవతలకు నిచ్చెను. అది జరిగినపిమ్మట యజ్ఞవరాహ రూపమెత్తి మీషిన్నతండ్రిని చంపి భూమిని చక్కపరిచెను. ఇక నెన్ని యవతారములు భక్తులకోసర మెత్తవలయునో నీమాహా నీయుడు మనకు తెలియరు.

యింద్రు-కమలాసనా! భక్తుల యందు జ్ఞానుల యందు విరాగుల యందు భగవంతుడే యింత ప్రేమమయుడై యుండ కవులు కొందరు వారినిగూర్చి హేళనగావ్రాసెదరదేయి.

ప్రహ్లా—అవును వారికవిత్యము చూచుటకు, వినుటకు, తదితరులకు సాంపుగాను రుచిగాను యుండవలెనను నభిప్రాయముతో వ్రాయువారుగలరు. ఓరుచ లేనితనముచే వ్రాయువారు గలరు. యెవరేమనుకొనినను నాకవిత్యము ఈశ్వరుడిచ్చిన బుదికొలది మందిగావ్రాయవలెననువారు గలరు. నిక యీకవులలో ననేక తరగతులవారుగలరు. వారివిషయము నేజెప్పుటకు సాహసింప వలనుపడదు. వచ్చె వైకుంఠస కాదశికి సత్యలోకములో మన యింటనే భక్త సమావేశమవును నా సమావేశముతో కవుల చర్చవచ్చును. అప్పుడు సరస్వతీదేవీలేచి యేయే యభిప్రాయ ముల నొసగు కవులు యేయేతెగకు జెందెదరో చక్కగా

నుపన్యసించును. అచ్చటకు నీవు నచ్చిన వినవచ్చును.
యింద్రు—సరే మంచిది మంచిది.

సృ—కమలాసనా! యిల్లరమ్మ.

బ్రహ్మ—స్వామి! చిత్తము. (అని దగ్గరకుబోవును.)

సృ—యీహారణ్యకళిపునకు యిచ్చినటువంటి నరముల యెప్పుడ
యినా! ఎవ్వరికైనా యివ్వకుము.

బ్రహ్మ—స్వామి ఆజ్ఞాజ్ఞ.

ప్రహ్లా— కీర్తన.

స్వామినరసింహ సత్యముగనినుబాసి | జగతిని యీవిషయ
సౌఖ్యము నేనొల్ల || స్వామి ||

1. శ్రీలక్ష్మీమీనాసేవ సేసియలసిన | జేసెదమీనేవ చిత్తగింపు
ముదయతో || స్వామి ||

2. నీభక్తుడు నారాయణ నిజముయీమాటన | నాభక్తినిగను
గొనుము న్యాయమునీకయిన || స్వామి ||

సృ—భక్తవరా! నేచెప్పినవరకు నిచ్చట నేయుండి నిఖిలసుఖముల
వడయుటే నాకు న్యాయము.

ప్రహ్లా—చిత్తము.

సృ—కమలాసనా! ప్రహ్లాదుని స్వారాజ్య పట్టాభిషిక్తునిజేయుము.

బ్రహ్మ—అలాగె. (అని ప్రహ్లాదుని సింహాసనముపయి గూర్చుండ
నియమించి) సూర్యచంద్రులు మారునప్పుటికిన్ని నీవు మారక
చిరంజీవివై మనెదవుగాక. (అని మెడలో బూలదండవేయును.)

సృ—యి—శుభం శుభం.

(ఆసమయమున ఆకాశమునుండి పూలవర్షము గురియును)

బ్రహ్మ — ప్రహ్లాదా! కష్టములకోర్చి హరిభజన విషువక పరమ
భాగవత శిఖామణివయి బరగితివిగాన,

గీ॥ నీమచార్చిత్రమెన్వరు ♦ నిత్యభక్తి
వినెదరు చదివెదరొవారు ♦ విశ్వమందు
యున్న సుఖముల వడయును ♦ రున్నవరకు
అంత్యమున హరిగలసెద ♦ రందుగాక.

ప్రహ్లాద —

మంగళహారతి.

మంగళంనరసింహ మంగళం మమదేవ మంగళం వరదాయ
మంగళంబు మంగళం ఓంనమోనారాయణాయ మంగళంభక్త
జనమందారతేజాయ । జయజయ ॥ మంగ ॥

1. ముజ్జగంబులుమాయ మూలమేనీవాయ । సజ్జన విధేయసు
సమరంబాయ రజ్జులేలనుయిక । రారాజులేమాయ రక్ష నీ
వైకుంఠరాజ్యమాయ జయజయ॥ మంగ॥
2. శ్రీసంతగుడిపాటి చిద్విలాసాయ । చివరకునీమాయ చెలియ
దాయ దాసదాసులక్రొంచు చైనమునీ వాయ । దయతోడ
మమ్మెలు ధర్మమాయ । జయజయ ॥ మంగ ॥

(అందరు నిష్క్రమింతురు.)

(తెరవాలును)

ఇది

శ్రీ ప్రహ్లాద నాటకము.

తృతీయాంకము

సంభూర్ణము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

15132